خبرهای اروپا و آمریکا

اعتراض بوش به افشای برنامه‌های سری

ایسنا: دولت بوش افشای برنامه‌های سری دولت برای نظارت بر دارایی‌های بین‌المللی و ردیابی سرمایه‌گذاری تروریست‌ها توسط رسانه‌ها و روزنامه‌های آمریکایی را اقدامی «افتضاح‌آمیز» خواند. به گزارش آسوشیتدپرس بوش درباره برنامه‌های دولتش پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ اظهار داشت، کنگره به طور کامل در جریان این برنامه‌ها بوده و آنچه وی انجام داده به طور کامل براساس قانون بوده است و اشاعه این برنامه «افتضاح‌آمیز» است. بوش گفت: ما با مردمی در حال جنگیم که خواهان ضربه‌زدن به آمریکا هستند و برای این افراد افشای این برنامه و انتشار آن در روزنامه‌ها یک فرصت بسیار مغتنم محسوب می‌شود. آنها می‌توانند به این ترتیب ضربه بزرگی به مردم آمریکا وارد کنند. روزنامه نیویورک تایمز در گزارش خود افشا کرده بود که دولت آمریکا به طور مخفیانه هزاران نقل و انتقال بانکی بین‌المللی را از زمان حملات ۱۱ سپتامبر به منظور ردیابی تروریست‌های مظنون تحت نظر قرار داده است. دیگر رسانه‌های آمریکایی نیز اقدام به انتشار گزارش‌هایی درباره این برنامه کرده‌اند. بوش گفت: آنچه ما انجام می‌دهیم کار درستی است. کنگره نیز کاملاً آگاه است و کار ما کاملاً براساس قانون است. اگر بخواهید بفهمید که تروریست‌ها چه می‌کنند باید به سراغ پول‌هایشان بروید.

رای منفی به اصلاح قانون اساسی ایتالیا

ایرنا: مردم ایتالیا با شرکت در یک همه‌پرسی به اصلاحات قانون اساسی این کشور که از سوی دولت پیشین تصویب شده بود، رای منفی دادند. روزنامه ایتالیایی «لارپوبلیکا» نوشت: ایتالیایی‌ها با قاطعیت اصلاحات راست‌گرایان را رد کردند. در این همه‌پرسی که در روزهای یکشنبه و دوشنبه برگزار شد ۶۱/۳ درصد از رای‌دهندگان به این اصلاحات رای منفی دادند در حالی که تنها ۳۸/۷ درصد رای مثبت دادند. بیش از ۴۷ میلیون نفر ایتالیایی واجد شرایط شرکت در این همه‌پرسی بودند که از این تعداد ۵۳/۶ درصد به پای صندوق‌های اخذ رای رفتند. به این ترتیب قانون اساسی ایتالیا که از نوع دموکراسی پارلمانی است، مانند گذشته پابرجا می‌ماند و تغییری در آن اعمال نمی‌شود. ازجمله نکات مهم اصلاحات قانون اساسی اعطای قدرت بیشتر به نخست‌وزیر، استقلال استان‌ها در برخی امور و نیز کاهش تعداد نمایندگان پارلمان بود که دیگر انجام نخواهد شد.

انتقاد تند کلارک از رهبری بلر

بی‌بی‌سی: وزیر کشور سابق بریتانیا از حزب حاکم کارگر گفت که نخست‌وزیر اقتدار خود برای ادامه کار در این مقام را از دست داده است. چارلز کلارک وزیر کشور سابق که ماه گذشته در پی انتشار گزارش‌هایی درباره ناکارآمدی در این وزارتخانه از سمت خود کناره گرفت، در یک رشته مصاحبه با رسانه‌های همگانی تونی بلر نخست‌وزیر را به دلیل آنچه که تاثیرپذیری از تحولات کوتاه‌مدت خوانده مورد انتقاد قرار داده و وی را فاقد توانایی لازم برای ادامه رهبری دانسته است. کلارک که زمانی از طرفداران جدی تونی بلر در حزب کارگر و دولت به شمار می‌رفت، گفته است که نخست‌وزیر تحت فشار تبلیغات رسانه‌ای از وی خواست تا از سمت خود استعفا دهد. مصاحبه چارلز کلارک پس از آن انتشار می‌یابد که جان رید وزیر کشور در سخنانی در پارلمان گفت که وزارت کشور به دلیل فقدان رهبری در گذشته صلاحیت لازم برای انجام وظایف خود را ندارد. اظهارات اخیر کلارک با انتقاد شدید چند نفر از اعضای دولت مواجه شده و جیم نایت وزیر آموزش و پرورش او را به حملات ناجوانمردانه متهم کرده و گفته است که چنین اظهاراتی به حزب کارگر کمک نمی‌کند.

بررسی گزارش‌های سیا در شورای اروپا

مهر: شورای اروپا در نظر دارد گزارش درباره عملکرد پنهانی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) را مورد بررسی قرار دهد. به گزارش روزنامه تاگس اشپیگل شورای اروپا گزارش «دیک مارتی» حقوقدان سوئیسی را درباره همکاری برخی از کشورهای اروپا با سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) مورد بررسی و بازبینی قرار می‌دهد. این گزارش که در هفت ماه تهیه و تدوین شده دربرگیرنده اسناد مکتوب و تصویری از فعالیت‌های سیا است. در بخش اسناد تصویری این گزارش شاهد اعتراف‌های بازداشت‌شدگان سیا هستیم. سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا با متهم‌کردن برخی افراد به حملات تروریستی آنها را دستگیر و زندانی کرده و با پروازهای مخفی خود این افراد را به کشورهای اروپایی و سوم منتقل کرده‌اند. «دیک مارتی» تمام جدول‌های پرواز سیا به کشورهای اروپایی را تهیه کرده است. در گزارش وی همچنین آمده است کشورهای انگلیس، ایرلند، پرتغال، یونان و ایتالیا در روند انتقال مظنونان به فعالیت‌های تروریستی نقش توقفگاه‌های میان‌راهی را برای هواپیماها ایفا کرده‌اند و سوئد، بوسنی - هرزگوین، انگلیس و مقدونیه نیز هر یک به فراخور موقعیت جغرافیایی همکاری قابل تاملی در انتقال مخفیانه مظنونان داشته‌اند.

حمایت شیراک از دوویلپن

ایلنا: «ژاک شیراک» رئیس جمهوری فرانسه یک‌بار دیگر اعلام کرد که به «دومینیک دوویلپن» نخست‌وزیر کابینه خود اعتماد دارد. رویترز گزارش داد: «ژاک شیراک رئیس جمهوری فرانسه در مصاحبه تلویزیونی با شبکه دوم تلویزیون فرانسه گفت که هنوز به «دومینیک دوویلپن» نخست‌وزیر کنونی فرانسه اعتماد دارد و دولت وی باید با قدرت کامل، تمام وظایف خود را تا پایان ماموریت ادامه دهد.» شیراک گفت: «در زمان انتصاب دوویلپن به وی چهار وظیفه مقابله با بیکاری، افزایش فرصت‌های شغلی، توسعه اقتصادی و امنیت عمومی محول کردم و وی طبق برنامه‌های دولت فرانسه عمل کرده است.» او افزود: «کاهش نرخ بیکاری و همچنین رشد اقتصادی بیانگر موفقیت دولت فرانسه است و در این اوضاع چرا باید دولتی کارآمد را تغییر داد.» وی تصریح کرد: «نمی‌توان از اختلافات درونی جناح راست فرانسه چشم‌پوشی کرد ولی این اختلافات با همکاری در کنار یکدیگر برطرف می‌شود.» رئیس جمهور فرانسه همچنین گفت تا شش ماه دیگر اعلام می‌کند که برای انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه نامزد می‌شود یا خیر.

کویتی‌ها فردا به پای صندوق‌های رای می‌روند

نقش تعیین‌کننده زنان در انتخابات کویت

گروه بین‌الملل: روز پنجشنبه (فردا) کویتی‌ها برای انتخاب ۵۰ عضو پارلمان خود به پای صندوق‌های رای می‌روند. این دهمین انتخابات پارلمانی در کشور قدیمی کویت و همسایه جنوبی خلیج‌فارس است. کشوری که گفته می‌شود در بین کشورهای منطقه دارای قدیمی‌ترین دموکراسی و آزادترین مطبوعات است و همچنین روزانه ۳/۵ میلیون بشکه نفت تولید می‌کند. کشوری با جمعیت سه میلیون نفر در ۱۷/۸۱۸ کیلومتر مربع که به دلیل برخورداری از این ثروت‌های نفتی به عنوان کشوری مرفه در جهان عرب شهرت دارد. در روزهای پایانی ماه مه سال جاری میلادی شیخ صباح الاحمد الجابر الصباح امیر جدید کویت طی فرمانی پارلمان این کشور را منحل کرد و طی همان فرمان به منظور پایبندی به دموکراسی و احترام به قانون اساسی، تاریخ ۲۹ ژوئن جاری را برای انتخابات مجدد پارلمان اعلام کرد. از آنجا که این نخستین‌بار خواهد بود که زنان کویت حق مشارکت در این انتخابات دارند، از همان ابتدا بسیاری از ناظران یادآور شدند که ترکیب پارلمان آینده کویت را زنان این کشور تعیین خواهند کرد. در میان ۴۰۲ کاندیدای انتخابات مجلس کویت ۳۲ زن حضور دارند و این موضوع تحول بزرگی در تاریخ دموکراسی کویت تلقی خواهد شد. در ماه مه ۲۰۰۵ مجلس کویت با رای دادن زنان در انتخابات محلی موافقت کرد. لایحه تقدیمی دولت کویت به مجمع ملی در رابطه با اعطای حق رای به زنان کویتی با ۳۵ رای موافق و در برابر ۲۳ رای مخالف و یک رای ممتنع، تصویب شد. زنان کویتی با این تحول توانستند برای نخستین‌بار در انتخابات شوراهای شهر و شهرداری‌ها که در اواخر مه ۲۰۰۵ برگزار شد شرکت کنند.

نکته جالب اینکه برخی گروه‌های اسلام‌گرای کویت هم با رویکردی جدید از حضور زنان در انتخابات استقبال کرده و همین موضوع انگیزه جدیدی به زنان کویتی به خصوص بخش سنتی جامعه این کشور می‌داد. به طور مثال جنبش الدستوریه (اخوان‌المسلمین کویت) با مشارکت فعال زنان در انتخابات کویت موافقت کرد در حالی که این جنبش پیش از این مخالف سرسخت حضور زنان در امور سیاسی بود. تصویب حق رای و شرکت زنان در انتخابات خشنودی سازمان‌های مدافع حقوق بشر و حقوق زنان را در جهان برانگیخت و حتی کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل متحد تصویب این حق را برداشتن یک گام بزرگ در تاریخ کویت توصیف کرد. با اعطای حق رای به زنان کویت گفته می‌شود در منطقه تنها زنان سعودی هستند که هنوز از مشارکت سیاسی محروم بوده و حق رای در انتخابات را ندارند.

■ **مخالفان و موافقان**

گزارش‌های موجود از کویت نشان می‌دهد که جوانان و زنان به شدت پیگیر فعالیت‌های انتخاباتی هستند و فعالانه در سمینارها و نشست‌های انتخاباتی شرکت می‌کنند. جوانان در پی آن هستند که با انتخاب افرادی صالح به مبارزه با فساد موجود در دستگاه‌های دولتی برخیزند و به همین خاطر به اصرار از رای‌دهندگان می‌خواستند که آرای خود را به صاحبان پول و قدرت نفروشند. در همین حال زنان کویت که برای نخستین بار اجازه حضور در انتخابات پارلمانی داشتند امیدوار هستند با پای گذاشتن به عرصه پارلمان حضور سیاسی پررنگ‌تری را در آینده کشور خود داشته باشند. از آن گذشته زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و همین نیمه خاموش اکنون به زبان درآمده است و حتی جناح‌های مختلف سیاسی سعی می‌کنند با دفاع از حقوق زنان و مشارکت سیاسی آنان بتوانند بخش عمده‌ای از آرای آنها را متوجه خود سازند. از همین رو نقش زنان چه در «انتخاب شدن» و چه به لحاظ «انتخاب کردن» اهمیت زیادی پیدا کرده است و حضور آنان در انتخابات فردای این کشور تا حدودی سرنوشت‌ساز خواهد بود. با این حال برخی گروه‌های اسلام‌گرا مخالف برگزاری انتخابات هستند و همچنان آن را تحریم می‌کنند. حزب امت کویت که یک حزب اسلام‌گرا و غیرقانونی است، انتخابات فردا را غیرقانونی معرفی کرد و تاکید دارد که نخست‌وزیر آینده نباید از خاندان آل صباح باشد. حاکم المطیری دبیرکل این حزب می‌گوید دولت کویت غیرقانونی و موسسان آن تا به حال بارها متهم به فساد شده‌اند. وی در یک گفت‌وگوی مطبوعاتی اظهار داشت: دموکراسی در کویت با خطر مواجه است. المطیری تنها راه را تشکیل دولت اصلاح ملی و سپردن ریاست آن به فردی خارج از خاندان آل صباح، آزادی تشکیل احزاب و کاهش تعداد حوزه‌های انتخاباتی از ۲۵ حوزه به یک حوزه می‌داند. کویت یکی از کشورهایی است که در آن فعالیت احزاب ممنوع است. مسئله کاهش حوزه‌های رای‌گیری موضوع بحث‌برانگیزی بین دولت و پارلمان است که همین موضوع باعث انحلال پارلمان شد. با این وجود امیر کویت در واکنش به اعتراض برخی از نامزدهای مخالف گفت: هرگز اجازه نمی‌دهیم به اصول دموکراسی کویت لطمه وارد شود. از سوی دیگر هیات نظارت بر شفافیت انتخابات کویت تاکید کرد که در صورت مشاهده موارد تخلف آنها را به دادستانی ارائه خواهد داد. مخالفان دولت کویت هر چند فعالانه در انتخابات شرکت کرده‌اند اما بیم آن دارند که خاندان سلطنتی و ثروتمندان با خریدن آرای مردم بتوانند دوباره کرسی‌های پارلمان را تصاحب کنند. مخالفان عمدتاً این خاندان‌ها را به فساد متهم می‌کنند. با این حال ناظران بی‌طرف معتقدند که دموکراسی کویت تقریباً جا افتاده است و حضور زنان این دموکراسی را شفاف‌تر و بانشاط‌تر خواهد کرد. بسیاری از زنان کویتی تحصیلکرده و دارای مدارج بالای علمی هستند و بیش از نیمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها را تشکیل می‌دهند. همچنین کارشناسان معتقدند که توسعه حقوق زنان در کویت بر سایر کشورهای عرب منطقه تاثیر مثبت خواهد گذاشت و در عین حال آنها را ناچار خواهد ساخت تا فضای سیاسی را باز کنند و به اقشار گوناگون جامعه اجازه دهند در عرصه‌های تصمیم‌گیری مشارکت داشته باشند. در حال حاضر کویت از نظر رسانه‌های نوشتاری یکی از مترقی‌ترین کشورهای منطقه است. چندی پیش خانه آزادی آمریکا که در بسیاری از کشورها فعالیت می‌کند طی گزارشی گفت: تحقیقات در ۱۶ کشور عربی نشان می‌دهد که کویت در بین آنها از نظر آزادی رتبه اول را کسب کرده است. در کویت نمی‌توان بدون حکم قضایی روزنامه‌ای را بست و دولت حق مصادره و ضبط اموال مربوط به مطبوعات را ندارد. به موجب همین قانون برای اهالی مطبوعات کمترین مجازات‌ها باید در نظر گرفته شود.

کویت در یک نگاه

کویت کشوری است با مساحت ۱۷/۸۱۸ کیلومتر مربع و جمعیت سه میلیون نفر که ضریب افزایش جمعیت در این کشور ۳/۳۶ درصد است که به ازای هر یک زن ۱/۵ مرد وجود دارد. این کشور بخشی از مستعمره‌های امپراتوری عثمانی بود که از قرن شانزدهم به تصرف این امپراتوری درآمد. در اواسط قرن هجدهم گروهی از اعراب شبه‌جزیره عربستان در آن ساکن شدند. خاندان صباح در سال‌های تسلط امپراتوری عثمانی حاکمیت این منطقه را به‌دست گرفت و در همان هنگام نیز حکومتی نیمه‌مستقل شکل دادند. از سال ۱۷۵۶ تاکنون بیش از ۳۰ پادشاه از خاندان صباح در کویت فرمانروایی کرده‌اند. در سال ۱۸۹۹ کویت با امضای پیمانی مستعمره انگلستان شد و با پایان جنگ جهانی اول تسلط امپراتوری عثمانی بر کویت پایان یافت. در ۱۹ ژوئن ۱۹۶۱ این کشور با موافقت انگلستان استقلال رسمی یافت و در جولای همان سال به اتحادیه عرب پیوست. کویت در سال ۱۹۶۳ به عضویت سازمان ملل درآمد و همان سال نیز نخستین انتخابات قانونگذاری در این کشور انجام شد. شیخ عبدالله امیر کویت نخستین مجلس ملی را در ۲۹ فوریه ۱۹۶۳ برپا کرد. کویت یکی از تولیدکنندگان بزرگ نفت است. اقتصاد کویت وابستگی اساسی به درآمدهای نفتی دارد. پایین بودن قیمت نفت در سال ۱۹۹۸ و اوایل سال ۱۹۹۹ دولت کویت را واداشت تا از میزان یارانه‌های دولتی بکاهد اما افزایش سریع قیمت نفت در اواخر سال ۱۹۹۹ رونق اقتصادی را برای این کشور به همراه آورد. به‌طور سنتی ۹۳ درصد از شهروندان کویت در ادارات و شرکت‌های دولتی مشغول به‌کار هستند، از این‌رو در جریان خصوصی‌سازی توجه به وضع شغلی این افراد ضروری است. دولت تلاش می‌کند که از دخالت خود در اقتصاد بکاهد و با کاهش یارانه‌ها و افزایش درآمد کسری بودجه را از بین ببرد. زبان رسمی کویت عربی است و بیش از ۹۰ درصد کویتی‌ها باسواد هستند. کویت ۱۰ درصد از ذخایر نفتی جهان را دارا بوده و از بالاترین درآمد سرانه برخوردار است. ۹۰ درصد جمعیت کویت را مسلمانان تشکیل می‌دهند که از این عده یک‌سوم شیعه و سایرین سنی‌مذهب هستند. در کویت حدود هشت درصد مسیحی و دو درصد نیز هندو و بودایی زندگی می‌کنند. در سال ۱۹۹۰ عراق، کویت را استان نوزدهم خود معرفی و آن را اشغال کرد اما در پی فشارهای بین‌المللی مجبور به ترک این کشور شد.

تلاش‌های بین‌المللی برای مهار بحران در غزه

گروه بین‌الملل: در حالی که اسرائیل با تشدید محاصره نوار غزه و استقرار تانک‌ها و خودروهای زرهی بی‌شمار آماده حمله گسترده به این منطقه می‌شود، کاندولیزا رایس وزیر خارجه آمریکا از این رژیم خواسته است تا برای تلاش‌های دیپلماتیک جهت آزادی یک سرباز اسرائیلی که توسط گروه‌های مسلح فلسطینی ربوده شده، فرصتی در نظر بگیرد. محاصره غزه به دنبال عملیات روز یکشنبه گروه‌های فلسطینی در جنوب باریکه غزه و ناپدید شدن یک نظامی اسرائیلی آغاز شد. یک روز بعد گردان‌های شهید عزالدین قسام، ناصر صلاح‌الدین و «ارتش اسلام» در بیانیه‌ای مشترک ارائه اطلاعات درباره سرباز اسرائیلی را به آزادی زنان و کودکان اسیر فلسطینی از زندان‌های اسرائیل مشروط کردند. در پی این درخواست «ایهود اولمرت» نخست‌وزیر اسرائیل ضمن مخالفت با آزادی زنان و کودکان فلسطینی تهدید کرد در صورت آزاد نشدن گروگان اسرائیلی، دستور عملیات نظامی گسترده‌ای در نوار غزه را صادر خواهد کرد. به گزارش الجزیره تماس‌ها در رابطه با سرباز ربوده شده همچنان ادامه دارد اما تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته و دیدار بین «محمود عباس» رئیس تشکیلات خودگردان و «اسماعیل هنیه» نخست‌وزیر فلسطین نیز بی‌ثمر بوده است. عباس تلاش می‌کند با آزادی گروگان اسرائیلی از حمله به غزه جلوگیری کند. ارتش اسرائیل اعلام کرد افراد مسلحی که روز یکشنبه سرباز اسرائیلی را ربودند از تونلی ۳۰۰ متری که زیر حصار مرزی غزه در گذرگاه کرم شالوم حفر شده بود، دست به حمله زدند. منابع خبری فلسطینی گزارش می‌دهند هواپیماهای جاسوسی بدون خلبان اسرائیل با پرواز بر فراز نوار غزه، به خصوص در مرز با مصر، در ناحیه موسوم به «محور فیلادلفیا» هرگونه تحرکی را در نظر دارند و از سوی دیگر فلسطینی‌ها برای مقابله با حملات احتمالی نیروهای زمینی اسرائیل اقدام به ایجاد راهبندان و سنگرسازی در طول جاده‌های واقع در شمال غزه کرده‌اند. رسانه‌های اسرائیلی نیز گزارش دادند دولت این رژیم برنامه اضطراری قطع ارسال مواد غذایی، آب و برق به مناطق فلسطینی را در صورت آزاد نشدن سرجوخه «گلعاد شاویت» آماده کرده است. منابع اسرائیلی هشدار داده‌اند در صورت ادامه وضعیت موجود ترور رهبران حماس را مورد بررسی قرار خواهند داد. شبکه دوم تلویزیون اسرائیل نیز خبر داد نخست‌وزیر اسرائیل، «خالد مشعل» رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس را که مقرش در دمشق است، تهدید کرد. روزنامه اسرائیلی هاآرتص ادعا کرد خالد مشعل در راه آزادی نظامی اسرائیلی کارشکنی می‌کند. رهبران سیاسی حماس درباره محل نگهداری این سرباز اسرائیلی ابراز بی‌اطلاعی کرده‌اند، اما از رایندگان خواسته‌اند تا با او به خوبی رفتار کنند. این روزنامه همچنین گزارش داد عباس در دیدار با هنیه به او هشدار داده در صورتی که اتفاقی برای سرباز اسیر اسرائیلی بیفتد، او و اعضای دولتش از جمله «محمود الزهار» وزیر خارجه و «سعید صیام» وزیر کشور از ترور اسرائیلی‌ها در امان نخواهند بود. گفته می‌شود عباس در این دیدار ۱۵ دقیقه‌ای اتهاماتی را به حماس وارد کرده است. نخست‌وزیر فلسطین در گفت‌وگو با روزنامه عکاظ عربستان گفت: «دولت فلسطین به طور جدی در تلاش برای جلوگیری از تشدید بحران کنونی از طریق برقراری تماس گسترده با طرف‌های داخلی و خارجی و به صورت مشخص کشور مصر است که این تماس‌ها با هدف آرام کردن و فرونشاندن بحران و پیشگیری از حمله اسرائیل به غزه صورت می‌گیرد.»

■ **تلاش‌های دیپلماتیک**

کاندولیزا رایس وزیر خارجه آمریکا ضمن درخواست خویشتنداری از اسرائیل اعلام کرد که برای رهایی سرباز اسرائیلی اقدامات گسترده دیپلماتیک در سطح بین‌المللی در جریان است. گروه‌های زیادی از جمله مذاکره‌کنندگانی از مصر و فرانسه اقدام به میانجیگری میان فلسطین و اسرائیل کرده‌اند. دیپلمات‌های اردنی نیز با اسماعیل هنیه گفت‌وگو کرده و از او خواستند برای آزادی گروگان اسرائیلی وارد عمل شود. دولت فرانسه نیز گفته است برای آزادی گلعاد شاویت که دارای تابعیت دوگانه اسرائیلی- فرانسوی است، تمام تلاش خود را می‌کند. کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل متحد نیز از گروه فلسطینی مسئول ربودن سرباز اسرائیلی خواست تا او را آزاد کنند. «عمیر پرتز» وزیر دفاع اسرائیل نیز در گفت‌وگوی تلفنی با ژنرال «عمر سلیمان» رئیس اطلاعات مصر از او خواست در مذاکرات برای آزادی شاویت شرکت کند. اسرائیل از واتیکان هم خواسته است تا در این راستا تلاش کند. «موشه کاتساو» رئیس‌جمهور اسرائیل در دیدار با سفیر واتیکان در تل‌آویو این درخواست را مطرح کرد. پاپ بندیکت شانزدهم رهبر کاتولیک‌های جهان و «عبدالله گل» وزیر خارجه ترکیه نیز در تماس‌هایی با محمود عباس آخرین تحولات منطقه را بررسی کردند.

آخرین تحولات

۱- دولت مصر صدها پلیس ضدشورش را در مرز غزه مستقر کرده تا در صورت حمله اسرائیل از هجوم ناگهانی اهالی این منطقه به داخل خاک مصر جلوگیری کند.

۲- پلیس اسرائیل اعلام کرد گزارش‌های مربوط به ربوده شدن یک شهرک‌نشین کرانه باختری را «بسیار جدی» تلقی می‌کند. یکی از گروه‌هایی که مسئولیت ربودن سرباز اسرائیلی را قبول کرده بود، از ربودن یک شهرک‌نشین نیز خبر داده است.

طرح کاخ سفید برای کاهش نیروهای آمریکایی در عراق

کاخ سفید روز دوشنبه تایید کرد که در حال بررسی برنامه کاهش چشمگیر شمار سربازان آمریکایی در عراق تا پایان سال ۲۰۰۷ است. اما در عین حال اعلام کرد که این تنها گزینه‌ای در میان چندین گزینه است و امری قطعی محسوب نمی‌شود. به گزارش خبرگزاری فرانسه، کاخ سفید تاکید کرد که ژنرال جورج کیسی فرمانده ارشد نیروهای آمریکایی در عراق، طرح خروج نظامیان آمریکایی از عراق را تهیه کرده اما تحقق این طرح به موفقیت نیروهای امنیتی عراق در کنترل اوضاع بستگی دارد. جورج بوش رئیس‌جمهور آمریکا پس از دیدار با کیسی گفت: ژنرال کیسی به من اطمینان خاطر داد که توصیه‌ها و پیشنهادات وی با هدف دستیابی به پیروزی ارائه خواهد شد. بوش در جمع خبرنگاران گفت: در مورد حضور یا بازگشت سربازان آمریکایی از عراق، کیسی و دولت مستقل عراق تصمیم می‌گیرند و این تصمیم مبتنی بر شرایط عراق خواهد بود. تونی اسنو سخنگوی کاخ سفید در این باره گفت: ژنرال جورج کیسی پیشنهادات بسیاری ارائه کرده، بیش از یک گزینه را مطرح ساخته و همه روی همان یک گزینه تاکید دارند. طرح خروج نظامیان در دست بررسی است اما هشدار می‌دهم که این درخواست کیسی است. اگر کسی تصور می‌کند که این طرح قطعی است، باید بگوییم که قطعاً این گونه نخواهد بود. برایان ویتمن سخنگوی پنتاگون نیز در خصوص طرح کیسی اظهارنظری نکرد، اما گفت که جدول زمانی فوری و مشخصی برای خروج نظامیان مورد بررسی دقیق قرار گرفته است. یک مقام دفاعی آمریکا که خواست نامش فاش نشود اظهار کرد که طرح خروج دست‌کم دو تا سه تیپ نظامی آمریکا در اواخر سال جاری فعلاً به حالت مسکوت باقی مانده است. وی افزود که فرماندهان کشورش تا اواخر ژوئیه در این خصوص تصمیم می‌گیرند. در این حال پرونده‌های نظامی آمریکا که توسط رسانه‌ها افشا شده نشان می‌دهند که هزینه سالانه تجهیزات نظامی آمریکا در عراق و افغانستان در بودجه سال جاری این کشور که از اول اکتبر آغاز شده به بیش از ۱۷ میلیارد دلار رسیده است. این ۱۷ میلیارد دلار شامل دوازده میلیارد دلار هزینه تجهیزات برای بودجه سال آینده و ۵ میلیارد دلار برای تجهیزات نظامی در سال‌های قبل است که هنوز ارسال نشده. این میزان هزینه با ۴ میلیارد دلاری که ارتش آمریکا طی بودجه سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۶ صرف مرمت، ارتقا و جایگزینی تجهیزات برای عراق و افغانستان در هر سال کرده کاملاً مغایرت دارد. یکی از دلایل افزایش هزینه‌ها جایگزینی زره‌پوش‌ها است. انتظار می‌رود ارتش آمریکا این بودجه را به کنگره عرضه داشته و درخواست سرمایه برای تجهیزات بیشتر داشته باشد. از سال ۲۰۰۱ تمامی هزینه‌های تجهیزات مربوط به جنگ توسط لایحه‌های فوریتی توسط کنگره تامین شده است و هیچ‌گاه این هزینه‌ها در بودجه‌های دفاعی سالانه گنجانده نشده. چنین لایحه‌های فوریتی احتمالاً دو سال پس از خروج نیروهای آمریکایی از عراق برای جایگزینی، مرمت و بازسازی تمامی تجهیزات ادامه خواهد داشت. از سال ۲۰۰۱ تاکنون هزینه‌های مربوط به جنگ آمریکا به نیم تریلیون دلار رسیده است. این در حالی است که نتایج نظرسنجی‌های انجام شده نشان می‌دهند که بیشتر مردم آمریکا معتقدند بوش و دموکرات‌ها، هیچ‌یک برنامه مشخصی در ارتباط با عراق ندارند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، نظرسنجی‌های انجام شده نشان می‌دهد که اکثر آمریکایی‌ها از کنگره می‌خواهند که قطعنامه‌ای صادر کند تا براساس آن طرحی جهت خروج نیروهای آمریکایی از عراق ارائه شود. در نظرسنجی واشینگتن‌پست (ای‌بی‌سی) میزان حمایت مردم از بوش، ۳۸ درصد و در تحقیق یواس‌ای تودی (گالوپ) ۳۷ درصد بود. طبق این نظرسنجی، در شرایطی که اندکی بیش از چهار ماه به انتخابات مجالس قانونگذاری آمریکا زمان باقی مانده است، ۵۲ درصد پرسش‌شوندگان گفتند که در بخش‌ها و ایالات خود به نامزدهای دموکرات رای می‌دهند. در این حال خشونت‌های تازه در عراق روز دوشنبه تلفات بسیاری به‌جا گذاشته است. انفجار یک بمب که به یک موتورسیکلت بسته شده بود دست‌کم هفت نفر را در روستایی در نزدیکی بعقوبه در شمال شرقی بغداد کشت. انفجار بمب دیگری در بازار اصلی شهر حله در ۹۰ کیلومتری جنوب بغداد نیز جان حداقل هفت نفر را گرفت. این حملات یک روز پس از آن روی داد که نوری مالکی نخست‌وزیر عراق یک طرح وحدت ملی با هدف ریشه‌کنی خشونت‌های فرقه‌ای را معرفی کرد. همچنین به گفته شاهدان افراد مسلح مسجد اهل سنت «الخمره» در روستای «خرنابیات» در نزدیکی بغداد را به همراه سه منزل دیگر به آتش کشیدند. ظاهراً این اقدام در واکنش به انجام یک عملیات انتحاری در مراسم تشییع جنازه یکی از شیعیان در همین روستا که ۲۵ کشته و ۳۶ زخمی به جای گذاشته بود، به‌وقوع پیوست. سلیم عبود سخنگوی بیمارستان الحسینی در کربلا نیز اظهار داشت: از آغاز سال جاری تا به حال تعداد ۹۷ جسد در این شهر پیدا شده است. در مرکز حله مرکز استان بابل نیز بمبی منفجر شد. در این حمله ۵۶ نفر زخمی شدند و به نقل از پلیس محلی ۱۵ نفر در آن کشته شده‌اند. پس از این انفجار جمعیت محلی که از فقدان تدابیر امنیتی خشمگین بودند شروع به پرتاب سنگ کردند و شعار «مرگ بر پلیس» سر دادند.

نگاه

معضل جهان سوم: گسل‌های هویتی

دکتر حسین دهشیار

در جهان سوم از چه زاویه‌ای باید به چرایی شرایط حیات نگریست و به تحلیل آن اقدام کرد؛ اینکه چرا این جوامع در چنین شرایط اسف‌باری هستند را باید مبنایی اجتماعی داد و به آن از منظری به دور از ویژگی‌های بومی نگریست. نقد اجتماعی را باید محترم شمرد یا اینکه به تشخیص هویت شکل‌سازان باید نگاه را متوجه کرد. در کشورهای جهان سوم، بالاخص بعد از پایان دوران استعمارزدایی دو مکتب متعارض درخصوص ریشه‌یابی معضلات و مشکلات فزاینده‌ای که این ممالک با آن دست به گریبان هستند وجود داشته است. هر دو مکتب با توجه به واقعیات تاریخی و براساس داده‌های موجود به تحلیل شرایط پرداخته‌اند. هر چند که هر دو واقعیات یکسانی را مدنظر داشته‌اند اما به دو نتیجه به شدت متمایز رسیده‌اند که این البته بسیار طبیعی باید قلمداد شود. چرا که آنان چارچوب‌های تئوریک و مبانی نظری متفاوتی را اختیار کرده‌اند. یکی از مکاتب فکری مشکلات امروزی حاکم بر کشورهای جهان سوم را برآمده از ویژگی‌های خاص این جوامع می‌داند و دیگری علت را در عملکرد کشورهای غربی می‌یابد. دسته اول را بومی‌گرا و دیگری را برون‌گرا باید دانست.

■ **بومی‌گرایی**

اینکه چرا جوامع جهان سوم به گونه‌ای فزاینده نماد فقر، اقتدارگرایی، ناباروری فرهنگی و مناسبات پوسیده اجتماعی هستند را بسیاری در داخل این ممالک جست‌وجو می‌کنند. مشکل عدیده جهان سوم که بسیاری به نادیده‌گرفتن آن عادت کرده‌اند، گسل‌های وسیع قوی، زبانی، نژادی و مذهبی است که سرچشمه بسیاری از مشکلات ذکر شده برای این جوامع است. گسل‌های هویتی که درد اصلی باید قلمداد شوند مانع از یکپارچگی فرهنگی و در نتیجه یک درک همسو از چگونگی حرکت به سوی رفاه اقتصادی، تعامل سیاسی، تبادل ارزشی و بده و بستان‌های اجتماعی می‌گردد و چشم‌اندازهای فکری به شدت متعارض که برخاسته از فهم فرهنگی متفاوت در این جوامع است، امکان همگرایی را در زمینه‌های مختلف به وجود نمی‌آورد. این جوامع، مجموعه‌ای از قبایل هستند که به شدت از نظر فرهنگی با یکدیگر در تعارض هستند. به دلیل این عدم تجانس ارزشی است که تعریف همسو از واقعیات حاکم و به همین روی درک همسو از فراروی موجود نیست. مردم در این جوامع نه در قالب یک ملت بلکه در چارچوب خاص قومی و زبانی و نژادی به تعریف خود و دیگران می‌پردازند. هویت واحدی وجود ندارد و به همین روی گره‌های وصل‌کننده مفهومی بین مردم وجود ندارد. مردم در این جوامع نه مانند یکدیگر حرف می‌زنند، نه مانند یکدیگر لباس می‌پوشند و نه اینکه دارای قهرمانان دارای ذهنیت‌های ارزشی هم‌بستر هستند. در چنین جوامعی تنها راه در کنار هم نگه داشتن هویت‌های به شدت متعارض به ضرورت، وجود ساختارهای قدرت به شدت اقتدارگرا است. اقتدارگرایی ماهیتی اجتماعی و ضرورتی تاریخی می‌یابد چرا که برای ایجاد دموکراسی نیاز اولیه و مبرم به پذیرش یک سری ارزش‌های فراقومی و فرازبانی است. چنین چیزی وجود ندارد و بدین روی است که چشم‌اندازهای اقتدارگرایی و حکومت‌های به شدت در شمایلی آزادی‌ستیز شکل می‌گیرند. در فضایی که قدرت کیفیتی غیرمتکثر را دارا است بستر ضروری و الزامی برای تحولات بنیادی اقتصادی شکل نمی‌گیرد و فساد و فقر به یک واقعیت تبدیل می‌شود. از تکه و پاره‌های قومی که بدون کوچک‌ترین تشابه هویتی در کنار هم قرار داده شده‌اند نمی‌توان انتظار داشت که الزامات اولیه برای توسعه سیاسی و اقتصادی را درک کنند و به فراهم ساختن آن بپردازند. مشکلات جهان سوم را باید به طور عدیده در بطن حیات اجتماعی این جوامع یافت و به این مسئله اولویت داد که خصلت‌های بومی هستند که بایستی بیشترین میزان بار نابسامانی‌های فزاینده را بر دوش بگیرند. تا مشکلات قومی، تعارضات زبانی و مذهبی در کشورهای جهان سوم مطرح هستند، هر چند هم که ممکن است در حیطه‌های سیاسی و اقتصادی به ضرورت الزامات بین‌المللی گشایش‌هایی نیز حاصل شود، آینده‌ای به مانند گذشته را باید برای جوامع قلم زد که بسی تیره و تار و حزن‌آور است.

■ **فراگرایی**

کثیری در اقلیم‌های عقب‌مانده بر این باور ه